

מחנכים אדלג'אג
א קפאל "גשר"
מאטלג'אג אדלג'אג
אזא מאטלג'אג אדלג'אג "קלג"?

מקלג'אג אדלג'אג: 052-6040704

אזא מנסא אדלג'אג:

www.gesher-mazkeret-batya.org.il

אדלג'אג אדלג'אג

גילג'אג 68

פרשת השבוע למשפחה

כז אדר תשס"ח • 30 מאי 2008

מושג השבוע: מדבר

התהוותה של הקהילה דומה בהרבה היבטים למתואר כאן: הפחדים, הרצון להגיע כבר היום למנוחה ולנחלה, התהיות של כל אחד בין רגעי השיא, כל אלה תחושות וחוויות טבעיות שחולפות בנו. אך אל לנו להיכנע ליום קטנות. אין בניה של חזון בלי עבודה קשה, ואין תוצאות מידיות בלי לחצות דרך ארוכה, בלי תקופה של מדבר.

בן אדלג'אג

שם פרשת השבוע כשם הספר שנפתח השבוע כולו. לא בכדי מתהווה עם ישראל במדבר. אחרי רגעי ההתלהבות הראשונית של היציאה מעבדות, מסמל המדבר, יותר מכל מרחב אחר, את הקושי שבדרך: עליות ומורדות, שגרה של היומיום, מרחב גדול לחצות לפני ההגעה לארץ הנכספת, ובדרך, תלונות אינספור של עם שמצטייר בעינינו ככפוי טובה. תהליך

פרשת במדבר (במדבר א, א-ד, כ)

שבת אדלג'אג אדלג'אג אדלג'אג

מבצעים משה, אהרון והנשיא של כל שבט. התורה מספרת לנו שבכל חניה=בכל עצירה, חנו השבטים על-פי סדר קבוע מראש: במרכז המחנה צעד המשכן, מסביבו צעדו הכהנים והלוויים, ומסביבם צעדו שאר בני ישראל - שלושה שבטים בכל אחד מארבעת הכיוונים (צפון, דרום, מזרח ומערב). כך היה המשכן מוגן מפני סכנות שאורבות לו במסע במדבר. ללוויים-אנשי שבט לוי, נערך מפקד נפרד, והתורה מספרת לנו שלכל משפחה בשבט היה את התפקיד המיוחד שלה בנשיאת כלי המשכן, בבניית המשכן ובפירוקו. למשל משפחת העמרמי (של עמרם), משפחת היצהרי (של יצהר) ומשפחת הקהתי (של קהת) היו אחראיות לאורך כל המסע על הארון, השולחן, המנורה, המזבחות וכלי הקודש. כך היה לכל חלק במשכן משפחה ששמרה עליו, על-מנת שלא ישכחו אותו תחת העץ האחרון שישבו תחתיו...

ספר במדבר עוסק בחיי היום יום במדבר. אנו קוראים על סכסוכים, נרגנויות ומריבות פנימיות שהביאו להארכת השהות והנדודים במדבר, אבל כשקוראים את רשימת המפקד, ואת ההתארגנות למסע ובמיוחד כאשר מנסים לדמיין איך קבוצה כל-כך גדולה של אנשים (603,550 איש מגיל עשרים ומעלה) קמה בבוקר, מתלבשת, מכינה קפה בוצ', מכבה את המדורה, אורזת את החפצים, אוכלת ארוחת בוקר ומקפלת את האוהל, ואחר כך מחכה לשבט הלוי שינקו את השאריה של הקורבנות, יכבו את האש, ינקו את כלי המשכן, יפרקו אותו ויעמיסו על הגב... אפשר להבין למה לקח להם ארבעים שנה ללכת במדבר. או במילים אחרות כשאני חושבת במושגים של יציאה לטיול עם הילדים

השבת נתחיל לקרוא את הספר הרביעי בתורה - ספר במדבר. ספר במדבר מכונה גם "חומש הפיקודים" כיוון שמוזכרים בו שני מפקדים: המפקד של כלל בני ישראל והמפקד של הלויים (שבט לוי) בלבד. ספר במדבר מספר לכאורה על ארבעים שנות הנדודים במדבר, בין יציאת מצרים לבין הכניסה לארץ ישראל, אבל למעשה הספר מתאר לנו רק את השנתיים וחצי הראשונות ואת חצי השנה האחרונה במסע (כנראה שבני ישראל ביקרו באותם מקומות שוב ושוב ועשו את אותם טעויות שוב ושוב במשך ארבעים שנה...). האמת היא שזה די משעמם לקרוא את המפקדים האלה (אני חייבת לבקש מבן שיתן לי פרשות מעניינות יותר לכתוב עליהם...), שני הפרקים הראשונים הם פשוט ספירת מלאי של כל הגברים מגיל עשרים בכל שבט. ואני שואלת למה אנחנו צריכים לדעת את כל המספרים האלה? - אולי כדי שנדע שאלוקים לא שכח אף אחד במצרים? אולי כדי שנלמד כמה העם גדל בארבעים שנה? ואולי כדי שנלמד בעצמנו להתפקד לפני שיוצאים מהבית?

רש"י חושב שהסיבה לפירוט המפקד נובעת מהאהבה שאוהב אלוקים את העם. זה מזכיר לי את אוסף ניירות המכתבים שהיה לי כשהייתי ילדה. הייתי סופרת בכל יום את מספר המכתביות שיש לי ומקווה שיתווספו לי חדשות לאוסף. כך גם אלוקים, שמהאבה שלו ומהדאגה שלו לבני ישראל הוא סופר אותם, ובודק אם נולדו בנים חדשים?

המפקד נערך בשנה השנייה למסע במדבר, ואת הספירה

ואת הדברים החשובים לנו באמת נשמור קרוב ללבנו, שכל אחד ישמור על מקומו ותפקידו. והכי חשוב - שלא נשכח אף אחד בדרך.

שבת שלום ומבורך
ישיבת אריאל-מאנאן
אם לתלמידים בגן קשת

וגם על הטיול עצמו (איך אפשר ללכת קילומטר אחד בארבע שעות....) אני בהחלט יכולה להבין למה לקח להם כל כך הרבה זמן.

דרך אגב, האם אתם חושבים שהם שאלו את משה "הלכנו יותר משנלך או נלך יותר משהלכנו....."?
אני מאחלת לכולנו שנדע לצעוד ביחד במסע המשותף שלנו,

החלוקה לקבוצת המפגש וקבוצת התפילה

תמונה מאוד שהציווי לפקוד את בני ישראל הוא בתוך המסגרת השבטית והמשפחתית שלהם. מתברר שהחלוקה לשבטים לא רק שלא נעלמת אלא נשמרת אפילו לאחר הכניסה לארץ. יתרה מזאת גם בתוך השבטים יש הבחנה למשפחות ולאנשים - "לְמִשְׁפַּחְתְּךָ, לְבֵית אָבִיךָ" (שם). התורה מנסה להעביר לנו מסר, שאחדות אין פירושה אחדות ושיש צורך לשמר את המייחד והמבדיל גם ביחס אל קבוצות בתוך הכלל וגם ביחס אל הפרט.

"חברות יכולה להוליד גם דברים יפים, אציליים ובעיקר אלטרואיסטים. הבעיה היא שהרעות הופכת פרי באושים כאשר היא מצמיחה מתוכה את הקונפורמיזם. אותה נהיה לקונסנזוס חמים ומוגן, המביא את הפרט לטשטוש זהותו ולהטמעתה באנונימיות של ההמון". (צבי ינאי - שלך סנדרו)

החינוך המשותף בקשת לא נועד לטשטש את ההבדלים שבין דתיים לחילוניים, ולא לברוא כור היתוך שבו מתבטלים הקונפליקטים וחילוקי הדעות. מטרת החינוך המשותף לחזק ולחדד את הזהות היהודית של הילדים בכל אחת מהקבוצות וזאת נכון יותר לעשות אם שומרים על הייחוד של כל קבוצה.

החלוקה בתוך קשת לקבוצת מפגש ולקבוצת תפילה יוצרת את השילוב הראוי בין האחדות והרצון לחיים המשותפים אמיתיים לבין שמירה על המאפיינים הייחודיים של קבוצה.

גם בתוך כל אחת מהקבוצות לא צריכה להיות אחדות, בכל קבוצה קיים מגוון רחב של אנשים המנהלים אורחות חיים על ציר החילוניות-דתיות. שונות זו, בתוך קבוצה, מפרה ומגוונת ובדומה למסגרת הכללית בה יש חלוקה לשתי קבוצות גם ליחיד בתוך קבוצה יש מקום לבטא את ייחודיותו.

ישיבת אריאל-מאנאן

אם לתלמידים בגן ובכיתה ב' קשת
בי"ס בן גוריון

הרעיון המרכזי שעמד בבסיס הקמת מוסדות החינוך של קשת במזכת בתיה הוא הרצון של הורים שילדיהם ילמדו יחד זה לצד זה, דתיים וחילוניים. הבחירה במודל של עמותת קשת היה נעוץ בעובדה שבקשת כל ילד משתייך לקבוצת זהות מוגדרת - קבוצת מפגש או קבוצת תפילה. רוב שעות היום הילדים משתייך לקבוצות נמצאים יחדיו והתכנים הם משותפים ומותאמים לחוויה המשותפת, אבל ישנה בכל זאת הפרדה בעיקר בבוקר, אז הילדים נמצאים כל אחד עם קבוצת הזהות שלו.

בקבוצת התפילה נמצאים ילדים שמשפחתם מקיימת אורח חיים המחויב להלכה ובקבוצת המפגש נמצאים ילדים ממשפחות שאינן רואות את אורח החיים ההלכתי כמחייב.

כל משפחה שמצטרפת למוסדות החינוכיים של קשת נדרשת להגדיר את השיוך שלה בתוך המכלול הקשתי. לפעמים אנו נשאלים על ידי משפחות של מתעניינים: מדוע מפצלים את הילדים לשתי קבוצות? האם אין

המטרה המרכזית של קשת לגרום לאחדות בין דתיים לחילוניים?

אני רוצה להציע את הפרשנות שלי, מדוע אני רואה בחלוקה הפנימית לקבוצת מפגש וקבוצת תפילה יתרון ולא חסרון ולצורך כך אביא רעיון מתוך פרשת השבוע הדן ביחס שבין החברה לקבוצות בתוכה וביחס שבין הכלל לפרט.

חומש במדבר נפתח בציווי על משה ואהרן לבצע מפקד אוכלוסין. "וַיֹּדְבֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינִי, בְּאֵהָל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית, לֵאמֹר. שְׂאוּ, אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לְמִשְׁפַּחְתְּכֶם, לְבֵית אָבִיכֶם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת, כָּל-זָכָר לְגִלְגֻּלְתֶּם. מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמֵעֵלָה, כָּל-יֵצֵא צֶבֶא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאוֹתָם, אֹתָהּ וְאֶהְרֹן" (במדבר א' א - ג).

שנתיים לאחר יציאת מצרים היה צפוי שהמבנה השבטי של עם ישראל ילך ויתפרק והעם יאוחד תחת דגל אחד, לכן

צעירים רבים שואלים ומתעניינים בתולדות חייהם של הוריהם וסביבה. יותר ויותר מבוגרים חשים בצורך להעלות את זכר ילדותם, חיק משפחתם, לתאר את מסלול חייהם הייחודי, את הערכים שמלווים אותם תמיד ושהם מקווים שהצליחו להעבירם הלאה. כבר לא מדובר בתופעה שולית, אלא בטרנד של ממש. תיעוד סיפורי חיים היה לתופעה לאומית (ואגב - גם בינלאומית). בכל שנה אלפי ישראלים מפיקים ספרים וסרטים אישיים ומשפחתיים.

חוק מסירת פרסומים לבית הספרים הלאומי לא חל על ספרים וסרטים מסוג זה, ואף גוף (גם לא אתר אינטרנט) אינו אוסף את המידע על קיומם כדי לקטלג אותם על פי שמות משפחה, שמות המקומות המוזכרים, או על פי נושאים. למרות שפרטים יקרי ערך תועדו ומתועדים מדי יום, ולמרות שספרים רבים נכתבו ונכתבים, אין דרך לאתר אותם כי הם נשארים ברשות המשפחות. אין גוף שמרכז את כל קטעי המידע שסופרו על ימיה היפים של קהילה יהודית מסוימת באיראן, על חייהם של יהודי עיירה קטנה בהרי הקרפטים או על משפחה שפעם שגשגה בכפר נידח בתימן. יתרה מזו, רוב המראיינים אינם מצלמים בוידאו את המספרים, חלק מהמראיינים מוחקים את קלטות השמע המתעדות את הסיפורים מיד לאחר כתיבת הספר, ואחרים אינם מקליטים כלל, אלא רושמים או מקלידים את הסיפור במהלך השמעתו.

מה חבל שאוספי הזיכרונות, סופרי הצללים, לא עושים די כדי להוציא את הזיכרון מצלליו, לא דואגים לכוון אליו זרקור ולהאירו. היכן הם חיי הנצח המובטחים לסיפורים שיוצאים סוף-סוף ממחשכים אם אין מתאפשר לציבור הרחב ולאנשי המחקר ההיסטורי, האנתרופולוגי, הסוציולוגי והפסיכולוגי להכיר בקיומו של מפעל התיעוד המרשים, לגשת אליו ולהיעזר בו במידת הצורך?

אילן אפולו

אם לתלמיד כיתה א' קשת בייס בן גוריון

"כה אמר ה' צבאות אלהי ישראל: לקוח את הספרים האלה, את ספר המקנה הזה ואת החתום ואת ספר הגלוי הזה, ונתתם בכלי חרש, למען יעמדו ימים רבים." (ירמיהו לב, יד)

גלי הנוסטלגיה והרטרו ששוטפים את העולם המערבי בשנים האחרונות הרימו מעל פני הים (כמו אוצר חבי שנשדד פעם) את הרעיון הגאוני ועתיק היום של "דע מאין באת..." היישומים שונים ומגוונים: אנשים לומדים תלמוד וקבלה; אחרים חוקרים ומתעמקים בגניאולוגיה, כלומר בשורשים; ויש שמעלים על הכתב סיפורים משפחתיים מימים עברו ומוציאים לאור ספרי זיכרונות, אוטוביוגרפיות.

פעם שמרו אנשים בזיכרונם את התורה שבעל פה - כלומר אגדות ומיתוסים שבטיים או את פרטי שושלת היוחסין שלהם, ומידע רב שאבותיהם ואמותיהם הורישו להם בתחומי התמחותם המקצועית - לאורך דורות רבים. אבל במאה ה-20, זו שמלחמות העולם הטביעו בה חותם עמוק ומדמם, ניתקו חוליות בשרשרת. כעם שילמנו מחיר כבד באבדן מחצית העם בתוהו ובמחיקת מורשת אבות. באירופה נמחו קהילות שלמות מעל פני האדמה ללא זכר. גם בארצות ערב כמו היהודים, פירקו בתים, עסקים וקהילות, ועזבו. העם היהודי שגלה ונדד במשך אלפיים שנה - תמיד זכר. "זכור את יום השבת לקודשו" זו דוגמה אחת, ולהבדיל: "זכור את אשר עשה לך עמלק..." והנה, מפאת אירועי התקופה, נדחק הזיכרון לתחתית סדר העדיפויות. הרי צריך היה לברוח, לשרוד את האסון, לאסוף את השברים, להיבנות מחדש ולהתגייס ליצירת חברה חדשה. בלהט האירועים ההיסטוריים למי היה זמן וכוח לזכור? במשך חמישים שנה הונצח בעיקר הזיכרון הקולקטיבי של הקהילות מפעם, סיפורי הצלה וגבורה, עלייה ומחתרות, הגירה, שיקום ושגשוג. קולם של הפרטים נשמע כמקהלה אחת.

רק לאחרונה, בראשיתה של המאה ה-21, מתפנה האוזן היהודית להאזין לסיפוריהם של פרטים, לשירת היחיד.

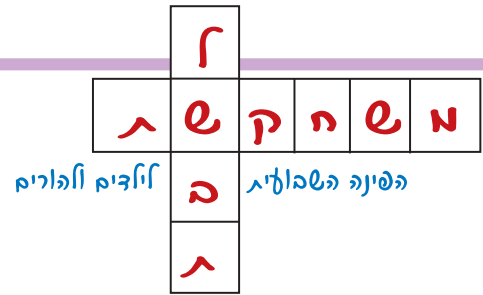
קהילת גשר מזכרת בתיה
מאחלת מזל טוב
למשפחת הרטמן
להולדת הבן
הרבה אושר ושמחה

לא יאומן כפי יסופר

חידות מסתתרות בין העצים?
תיבה מסתורית מלאה אוצרות?
היכינו למשחק "נחש את המטמון"
בעקבות ספרי הילדים שכולנו אוהבים.
נחש את האוצר ביום רביעי 11.6.08
ביער חולדה.

פרטים בהמשך באתר הקהילה

פרשת במדבר מציגה בפנינו את שמות הנשיאים של כל שבטי ישראל הנודדים במדבר סיני. מצד ימין רשומים שמות הנשיאים (בסוגריים שמות השבטים), ועליכם למצוא מילים קצרות החבויות בשמות הנשיאים, והגדרה או ציור שלהם נמצאים בצד שמאל. מתחו קו בין הנשיא למילה החבויה בו, כפי שנעשה בדוגמה ("צור" חבי באליצור). בהצלחה!

שאלה למעמיקים: התבוננו ברשימת השבטים שבסוגריים והשוו לשמות בני יעקב. איזה בן של יעקב חסר ברשימה ומדוע, ואיזה בן של יעקב מיוצג בעצם פעמיים ומדוע?

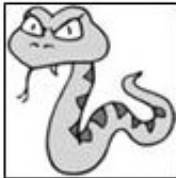
בהצלחה! נקף ויפודף סאצברג

מילה נרדפת לסלע = 9/3

ההיפך משבור

קלט באוזניו

ההיפך מטוב

העליב

אליס בארץ הפלאות

החודש בין תמוז לאלול

חיה דומה לשועל שחיה במדבר

נחשון (יהודה)

נתנאל (יששכר)

אליאב (זבולון)

אליצור (ראובן)

שלמיאל (שמעון)

אליסף (גד)

אלישמע (אפרים)

גמליאל (מנשה)

אבידן (בנימין)

אחיעזר (דן)

פגעיאל (אשר)

אחירע (נפתלי)